

SOERAKARTASCHÉ-COURANT

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Uitsluitend Agent voor Europa E. ELSBACH (107 Rue Ordener) te Parijs.

Abonnementsprijs f 7.50 per halfjaar
bij vooruitbetaling.

De *Soerakartasche Courant* verschijnt tweemaal 's weeks: **Dinsdag** en **Vrijdag**, uitgezonderd feestdagen.

Advertentiekosten behalve het zegel voor elke 10 woorden voor 2 plaatsingen f 1.— elke volgende plaatsing de helft.

Inzending der Advertentiën tot op den dag der uitgave vóór 10 uur.

Soerakarta.

Kommissarissen voor de maand Mei.
Plaatselijke Schoolcommissie
de heer: E. A. HALEWIJN.
de heer: J. SPRUIJT LANDSKROON
Verzorgingsgesticht
de heer: H. VAN GROLL.

Maanstand.

Vrijdag 2 Mei E. K. Zaterdag 10 Mei V. M.
Zondag 18 Mei L. K. Zondag 25 Mei N. M.

SLUITDAGEN DER MAILS.

Te Samarang		Te Batavia	
F. 4—15—29	F. 4—18—1 Juni	E. 10—24	H. 13—23
E. 7—21			
H. 10—20			

Tabel aantoonende de datums van vertrek en vermoedelijke aankomst der brievenmalen van en naar Nederland over de maand Mei 1884.

Vermoedelijke aankomst te Batavia.	Vertrek van Batavia.
N. 4 Mei.	N. 3 Mei.
E. 5 id.	F. 5 id.
N. 15 id.	E. 11 id.
F. 16 id.	N. 14 id.
E. 19 id.	F. 19 id.
N. 25 id.	N. 24 id.
F. 28 id.	E. 25 id.

N. B. De letters N. E. F. duiden respectievelijk de Nederlandse, Engelse en Franse brievenmalen aan.

De *Java Bode* deelt mede, dat er te Batavia een Chinees priester rondloopt, die bijzonder knap moet wezen in het waarzeggen. De man wil daarvoor geen betaling aannemen, maar heeft bij zich een intekenlijst om gelden bijeen te zamelen, ten einde, zooals hij zegt, van die gelden een grooten tempel, ergens in China te bouwen. De leepert heeft voor dat doel reeds meer dan 10/m bij elkander gekregen.

Te Solo komt nu en dan een vrouw, die zich Mak Pok laat noemen en volgens haar zeggen te Djokdja woont, hoewel na genomen

informaties gebleken is, dat niemand haar te Djokdja kent. Deze vrouw heeft het ook zeer ver in het voorspellen gebracht. Dat het niet altoos of liever nooit uitkomt in den geest waarin hare voorspellingen worden opgevat, is misschien hare schuld niet. Zij voorspelt uit koffiedik; zij voert met zich een vrouwelijke bediende, die een geheel arsenaal gereedschappen draagt als spellen kaarten, dobbelstenen, ringen van akar—bakar, van klapperdoppen, van bloedkralen, van zilver, koper en ijzer, roozenkransen, doozen met dubbele deksels en bodems, zakken met verschillende soorten van zand, slendangs en kains van Europeesch, Hindoesch, Javaansch en Chineesch maaksel, flesschjes met tooverwater en eindelijk nog een groote menigte zaken die op het gebied van necromantie een groote rol schijnen te spelen.

Voor het beantwoorden van een eenvoudige vraag betaalt men, naar gelang van de belangrijkheid van tien tot vijf en twintig centen.

Voor een zamengestelde vraag van vijf en twintig tot vijftig centen.

Voor het trekken van een compleeten horoskoop vijf gulden.

Verder reklameerde zij gedurende de operatie vrij koffie, sirih, menjan en opium. Men ziet dat haar tarief uiterst billijk is en men zal die billijkheid nog meer apprecieeren, als men weet dat men eigenlijk het dubbele moest betalen, maar dat zij de andere helft eerst komt vorderen als het, door haar voorspelde, uitgekomen is.

Men schrijft uit Djatienom dat er aldaar een zekere bedrijvigheid onder de priesters heerscht. Die priesters zijn van tijd tot tijd woelig, maar in deze tijden van den Madhi zal het niet overbodig wezen die heeren in het oog te houden.

De heer Beijerinck, resident van Soerabaia gaat in Juni met verlof naar Europa. Volgens een ander bericht zou ZHEDG. het plan hebben om 's lands dienst te verlaten, wat wij echter niet kunnen gelooven met het oog op de kans voor ZHEDG. om kaad van Indie te worden, die zeer schoon moet staan.

Wanneer men tegenwoordig aan een Chinees zilvergeld uitbetaald, dan onderzoekt hij gewoonlijk den klank van de aan hem ter hand gestelde muntstukken. Vele Europeanen nemen hun dat kwalijk, o. i. zeer ten onrechte. Wanneer de Chinees den European nu waar levert, dan wordt die waar onderzocht,

slachtoffer van een oproer. Zij hadden het gevoel der natie erg beledigd. Het was natuurlijk, dat deze hen haatte en hun ondergang wenschte. Waren zij gevallen onder den degen der aristocraten, die in dien nacht in het koninklijk paleis inbraken of onder de messen van het om nieuwigheden verbitterde volk, men zou kunnen zeggen, dat het recht der wraakgodin zich had doen gelden. Maar tegen de borst stuitend is het gerechtshof, waarvoor men hen stelde, een schandaal is het proces, eene bespotting van alle gerechtigheid het vonnis. Struensee zijn broeder en graaf Brandt werden geketend, kolonel Falkenskiöld wierp men in een engen, dampigen kerker. Toen hij krampijnen kreeg en prins Frederik verzocht werd, hem eene gezondere gevangenis aan te wijzen, gaf hij met een hoongelach ten antwoord: „Wie tegen de Turken gevochten heeft moet zoo iets ook knnnen uithouden.” Anderen kregen huisarrest, nog anderen werden zonder omslag uit het land of uit de hoofdstad verbannen.

Men benoemde negen commissies om de gevangenen te verhooren, en maakte twee processen ahangig, een proces van echtscheiding tegen de Koningin en een wegens landverraad tegen Struensee en zijn aanhangers.

De Engelse gezant dreigde wel, Kopenhagen te zullen verlaten, indien men een vonnis tot echtscheiding velde, maar Mathildes vijanden waren te verbitterd, om haar te sparen, te wreed om medelijden te hebben, te overmoedig om bang voor Engeland te zijn. Meer dan de Engelse oorlogschepen vrees-

waarom zou de man het recht niet hebben om ook de deugdelijkheid van het aan hem betaalde geld te onderzoeken, vooral nu er in den laatsten tijd zooveel valsche geld in omloop is.

Gisteren vertelde ons een Chinees dat een zijner landgenooten, zich, zeker niet de gelukkige, bezitter bevonden had van twee valsche bankbiljetten van tien gulden. Wij hebben moeite aangewend om ze ter bezichtiging te krijgen, om onzen lezers de serie en het nummer bekend te maken, maar zulks is ons niet mogen gelukken. Het eenige wat wij te weten konden komen was, dat het watermerk niet zuiver was. Ook op bankbiljetten van f 10, dient dus acht te worden geslagen.

De quasi-gekke bedelaar, waarvan wij in een vorig nummer melding maakten, schijnt Warong Pelem verlaten te hebben, om een ander terrein voor zijne exploitatie te kiezen. Hij kwam gisteren morgen uit de Chineesche kamp, wandelde langs de Voorstraat en zette zich op den stoep van een bewoond huis neder, om in afwachting van eenig boevenstuk te kunnen volvoeren, naar de exercitien der artillerie te kijken. De man is zeer brutaal, maar vreesst kennismaking met een stok.

Niettegenstaande het ons vergund is het volgende zooals het ons verhaald werd mede te deelen, doen wij het echter slechts onder reserve:

De vader van een huisgezin hier ter stede had opgemerkt dat zijn bediende, een jongen van een jaar of twintig, wat mooier gekleed was, dan zijn finantieele positie zulks medebracht. Op een goeden dag was de jongen, dien wij Rekso zullen noemen, zelfs in het bezit van een ketting, waaraan echter geen horloge hing. Het gevolg hiervan was dat Rekso scherp werd nagegaan, maar het bleek niet dat er in huis iets vermist was. Nu verleden Vrijdagavond vroeg hij permissie om een feest in de kampong te gaan bijwonen en toen hij die gekregen had, kwam hij voor den dag met een groen zijden baadje. Nu werd Rekso gesommeerd om op te geven waar hij al dat geld van daan had om die fraaigheden te koopen, daar zijn tractement daartoe lang niet voldoende was. Rekso gaf zijn heer op beleefden toon te kennen, dat hem zulks niet aanging en hij het niet gestolen had. De heer zeide daarop dat hij een bediende die zulke duistere bronnen van inkomsten had niet kon behouden. Het antwoord was: ik zal dan wel heengaan.

—Goed! maar je voorschot?

den zij de moedige Koningin. Indien zij, door den roem van het martelaarschap omstraald, in het land gebleven ware, dan mochten zij zich niet in de zegepraal verheugen, want elke dag kon hen van de vruchten berooven. Het eenige, waartoe zij te bewegen waren, was dat het proces tegen de Koningin niet in het openbaar werd behandeld, en dat men beloofde, de processstukken aan het Engelse hof te zullen mededeelen.

Men had gevangenen in boeien, men had kerkers, gewillige rechters, beulen, schavotten, er ontbrak niets voor een crimineel rechtsgeling dan — eene misdaad. De gehate vijanden moesten niet slechts gestraft, zij moesten vernietigd worden. Het kwam er dus op aan misdaden te verzinnen, en na lange en moeitevolle inspanning werden punten van beschuldiging tegen graaf Struensee ontworpen, die hem het volgende te last legden:

- 1o. Een ontzettenden aanslag tegen den verheven persoon des Konings!
- 2o. Het plan, om hem te dwingen van de regering afstand te doen.
- 3o. Verboden omgang met koningin Mathilde.
- 4o. De wijze, waarop hij den Kroonprins had opgevoed.
- 5o. De groote macht en den beslissenden invloed, dien hij in de staatszaken gekregen had.
- 6o. De wijze, waarop hij in het bestuur dezer zaken te werk was gegaan.

De twee eerste punten van beschuldiging moest men, als volstrekt onwaar, weder laten varen. Om

—Dat zal ik wel teruggeven zoodra ik geld heb.

—Maar voor gij betaald hebt kunt gij de dienst niet verlaten.

—Zeker, mijnheer, tegenwoordig wel, toea ik bij u in dienst kwam heb ik het voorschot gevraagd en ben ook niet weggelopen, nu heeft mijnheer mij zelf ontslagen, als ik niet wil behoef ik het niet eens terug te geven, maar als ik het geld heb wil ik zulks toch doen.

—Als gij weggaat zonder uw voorschot te hebben aangezuiverd, zal ik u bij den assistent Resident aanklagen.

—Baik, toewan, toewan assistent sekarang djoega tiada bisa bikin satoe apa.

De jongen is vertrokken, zonder te betalen. Ziehier hetgeen ons medegedeeld werd.

Op de aloon-aloon lag gisteren onder een tamarindenboom, links van den ingang, omstreeks half tien in den voormiddag een vrouw, die door uitputting was nedergezezen. Omstreeks half een in den namiddag is zij door de politie weggehaald. Waarheen men ze gebracht heeft kon ons niet gezegd worden.

De verjaardag van Z. H. den Soesoehoeenan is verleden Zaterdag met de gewone plechtigheden gevierd en gisteren morgen verkondigde kanongebulder, dat er een brief van den Sultan van Djokdjakarta aan den Soesoehoeenan werd ter hand gesteld.

Verleden Zondag werd goede witte tafelryst, aan de deur, ter hoofdplaats aangeboden voor f 7.— en verkocht voor f 6.— Men schrijft deze lage prijs toe aan een grooten aanvoer uit Madioen.

De danspartij bij de Directrice van de meisjesschool alhier, heeft Zondag avond geen plaats kunnen hebben, maar is uitgesteld. De reden daarvan is dat er veel kinderen op het oogenblik ziek zijn en dus aan de pret geen deel hadden kunnen nemen. Velen gevoelden zich hierdoor tel eur gesteld, maar de Directrice heeft ze getroost door hen te beloven, dat wat in het vat was niet zou verzuuren.

Wij hopen dat de partij spoedig toch zal plaats hebben, niet alleen om de partij zelve, maar vooral omdat daardoor het bewijs zou geleverd worden, dat de gezondheidstoestand onder de kinderen verbeterd was.

Zondag avond jl. was de Peepee buitengewoon gestegen, den volgenden morgen was het wa-

de onwaarheid zouden Struensee's vijanden zich niet bekommerd hebben, indien ze maar schijnbare bewijzen hadden kunnen aanvoeren; maar het gezond verstand kwam er tegen op. Struensee, die slechts door den schijnkoning in Denemarken regeerde, had de onzinnigste mensch moeten zijn, indien door hem een aanslag gedaan ware tegen Christiaan VII. Het derde punt was door bewijzen gestaafd; hier was Struensee schuldig en hij beleed zijne schuld. Door droefheid neergebogen, verschrikt door de bedreiging met wreede pijniging, door strikvragen in verwarving gebracht, misschien ook op hoop van zich te redden, indien hij de Koningin in zijn proces trok, legde hij bij een verhoor op den 21. Februari de bekentenis af, dat hij in overspelingen omgang met zijne hooge vriendin geleefd had. Zijn geest was seker lang gebroken, hij had de kracht niet meer om ridderlijk te lijden en te zwijgen, waar het niet alleen zijne belangen, maar de eer zijner koninklijke meesteres gold. Een gerucht, voor welks waarheid wij niet kunnen instaan, beweert dat hem zijne bekentenis op listige wijs was ontlokt, dat men hem namelijk eene valsche akte, eene akte, waarin de vorstin zelve de misdaad erkende, voorgelegd en hij zich daarna eerst gewonnen had gegeven.

Het bewijs voor gepleegd overspel zocht men voor het overige ook door de getuigenis der hoflames te verkrijgen. Nieuwsgierig, om achter het geheim te komen, stroomden zij meel voor de deur der slaapkamer van de Koningin en werkelijk ontdekten zij herhaalde malen den volgenden morgen voetstappen

Feuilleton.

Johan Frederik Struensee en Koningin
Carolina Mathilda van Denemarken.

1773.

Vervolg.

Daarom heeft geene crimineele rechtzaak op staatkundig gebied uit den nieuweren tijd zulk een schok teweeggebracht, als de moord aan Struensee en Brandt gepleegd onder den schijn van een rechtvaardig vonnis.

Het oordeel der geschiedenis heeft reeds lang in het laatste ressort beslist en het is nauwelijks meer aan twijfel onderhevig, dat hier een der afschuwelijkste gerechtelijke moorden heeft plaats gehad. De Franse revolutie kan mede op eene lange reeks van gerechtelijke moorden wijzen, maar de vorm was daarin bijzaak, die alle betekenissen verloor onder het buitengewone politieke gewicht van dit groote nationale treurspel. Ja, de stoutmoedigste aanvoeders hielden ze gaarne geheel en al op zijde gezet. Zoo vielen Lodewijk XVI en de duizenden voor, met en na hem als eene offerande, gebracht aan den tijdstroom, waartegen de kracht van het individu, en die der oude rechterlijke instellingen broze rietstaven waren.

Struensee's en Brandts bloed vloeide ook als een

ter echter weder gedaald; men heeft opgemerkt, dat het een buitengewoon donkerbruine kleur had.

GYMNASTIEK — EEN VOLKSZAAK. De heer van Vladenracken schrijft hierover in het N. v. d. D. het volgende:

De overtuiging dat de gymnastiek nuttig, eigenlijk onontbeerlijk is, wordt wel langzamerhand meer gevestigd, maar is tot het groote publiek toch nog niet doorgedrongen. Velen beschouwen haar nog te veel als kunstmakerij, die tot op zekere hoogte wel aardig is, maar die men evengoed kan nalaten — en bejegenen haar met volmaakte onverschilligheid.

Slechts betrekkelijk weinigen begrijpen, dat ook het lichaam opzettelijke op den duur, of ten minste geruimen tijd volgehouden, oefening behoeft, om den hoogsten graad van gezondheid en volkomenheid te bereiken en te behouden — dat ook de gymnastiek als tegenwicht moet dienen bij al de schadelijke invloeden, waaraan de mensch hier bloot staat, om bij de ontwikkeling van den geest het evenwicht te bewaren.

Geduld en volharding dienen betracht, want niet alleen voor de jeugd, ook voor den rijpen leeftijd is gymnastiek zeer aan te bevelen.

Velen meenen dat de landbewoners haar niet behoeven, omdat deze in den regel een minder zittende levenswijze hebben dan de stedelingen, en ook overigens met opzicht tot den welstand des lichaams meestal in gunstiger omstandigheden verkeeren.

Dat is m. i. eene dwaling. Ook op het land worden menschen bij menigte aangetroffen, wier lichaam niet gezond is, zeker niet verkeert in den meest gewenschten staat van alzijdige ontwikkeling, voor wie dus gymnastiek heilzaam zou zijn geweest, nog heden zijn zou.

Aan het thans opkomend geslacht worde haar weldadige invloed in ruime mate geschonken, niet hier en daar bloot als uitspanning, maar overal als voorbehoedmiddel tegen ziekten en kwalen, als middel ter bevordering van kracht en vlugheid, van moed en zelfvertrouwen.

De gymnastiek moet evenals de militaire oefeningen volkszaak worden.

Voor de weerbaarheid der natie is dat noodzakelijk.

De weerbaarheid der massa begint bij de kracht, bij de bruikbaarheid der individuen.

Wat baten goede wil en geestdrift in tijden van gevaar, indien het „kunnen,” indien geoefende kracht ontbreekt?

NOODZAKELIJK BERICHT voor de gebruikers van Liberia-koffie.

Men zal zich wel herinneren met hoeveel ophef men gesproken heeft over de smaak en geur van Liberia koffie, zoo zelfs dat het den schijn had alsof er een evenement werd te moeten gezien of een vooruitzicht der verdringing van gewone koffie in prijs en kwaliteit; maar men zal ook even zoo niet vergeten hebben dat eenigen tijd daarna door velen werd beweerd, dat men van die meening is teruggekomen, zonder echter bepaald te kunnen zeggen, wat daarvan de oorzaak is; ziedaar gegevens die aanleiding geven, dat dit bericht als noodzakelijk geacht kan worden.

Liberia koffie, gebrand op de wijze zoo als men gewoon is andere koffie te behandelen, is voor den fijnen gebruiker van weinig waarde, omdat de bittere smaak te veel uitkomt. Liberia koffie moet een langere branding ondergaan, tot dezelve een donkerder kleur heeft verkregen, ja zelfs op zwart af, men zal dan zien, dat zij in dien staat een glimp verkrijgt, alsof zij even door boter of olie heen getrokken is. In dien staat gemalen en voor den gebruiker klaar gemaakt, zal hij in vergelijking gesproken terstond zeggen, dat in rang-

schikking, gewone koffie flauw is en lager staat; dus onbekendheid van velen in behandeling is de oorzaak der minschatting; dit bericht is te meer noodzakelijk, als men bedenkt dat sommige plantages reeds produceeren of den tijd genaderd zijn, zulks te doen, zoodat gebruikers zonder aarzelen een onbevooroordeelde keus kunnen doen tusschen gewone en Liberiakoffie. *Col. Ct.*

De ketjoepartij te Djokja.

Geen brutaler ketjoepartij heeft hier ter plaatse in de laatste jaren plaats gegrepen, dan die in den nacht van Vrijdag op Zaterdag jl.

Geketjoed werd er in de betrekkelijk drukke wijk Gondomanan en wel bij den heer Metzmacher. Gelukkig echter dat het hoofd van bestuur bij tijds gewaarschuwd was, zoodat door de genomen voorzorgsmaatregelen de roofpartij mislukte en de deelnemers daaraan gedood of gevangen genomen konden worden.

Wij laten hieronder het verhaal van het voorgevallene volgen, zooals wij dat van onzen berichtgever ontvingen:

In den vooravond van Vrijdag jl. werd den heer Metzmacher door den Resident megelegd, dat men in dien nacht bij hem zoude rooven. Ten einde de ketjoes gemakkelijk toegang te verschaffen door de poort tot het erf, werd genoemden heer den raad gegeven om die poort niet op slot te doen, maar slechts aan te zetten, opdat de roofers door de poort binnen stormende, gemakkelijk omsingeld konden worden, wat moeilijker zoude gaan, zoo zij op eene andere wijze moesten binnen dringen, bijvoorbeeld door overklimming van den muur.

Ongeveer om 11 ure des avonds, kreeg de heer M. een twaalfstal Amboneesche soldaten, vermoed als inlanders, met scherp gewapend onder kommando van een Sergeant ter zijner verdediging, die zich stilte achter de boom en paggers op het erf tegenover de woning van den heer M. opstelden.

Toen de soldaten twee uren in den regen hadden geposteed, kwamen de ketjoes eindelijk opdagen. Geschat op 12 man, bovendien goed gewapend, met klewang, knuppels en dikke stokken, wilde de bende de poort binnenstormen, tevens den heer M. bedreigende hem te zullen vermoorden, zoo hij maar even geliefde buiten te komen, althans die woorden van één der ketjoes werden duidelijk gehoord.

Nauwelijks hadden de ketjoes de poort open gemaakt of knalden eenige schoten, waardoor drie roofers op de plaats dood bleven, terwijl de anderen min of meer gewond de vlucht namen. Onder de zwaar gewonden behoorde hij die de georganiseerde ketjoepartij verraden had.

Een nachtwaker van de toko van den heer van Rode alhier, die aan de ketjoepartij deel nam, werd nog denzelfden nacht gearresteerd, terwijl, door dat alle ketjoes naar wij vernemen reeds bij het bestuur bekend zijn, de arrestatie der anderen wel niet moeilijk zal vallen.

Den volgenden morgen werden de lijken van de drie roofers voor de aloon aloon te pronk gesteld; naar de kleeding te oordeelen behoorden de drie gedode ketjoes niet tot de min vermogenden. Behalve gebatikte kains van waarde, droegen zij prachtige baadjes. Hoofd-doeken hadden zij echter niet.

In den middag — daar geen enkel familielid de lijken terug eischte, — werden ze weggedragen en begraven nabij de kalie Winongo.

Tot zoover onzen berichtgever, wij kunnen daar nog bijvoegen dat 4 dagen voor dat de ketjoepartij plaats had, een der deelnemers, een gewezen spion van den Griffier Schmidt daarvan aan dezen kennis gaf. De heer Schmidt begaf

in allen deele goedgekeurd geworden; al de verdringen van Struensee waren door 's Konings hand onderteekend. Men had nu den Koning, die tot alles was over te halen, kunnen laten verklaren, dat Struensee die bevelen en ontteekeningen op lisse wijze in handen had gekregen. Daarmee gaf men echter zich zelf een slag in het aangezicht; want voor het meest beperkte verstand was het duidelijk, dat wat thans in 's Konings naam geschiedde niet van hem uitging, maar van hen, die hem omringden. De blinde hartstocht der overwinnaars zette zich intusschen over alles heen. Men rekende Struensee al wat hij gedaan had als misdaad toe, in het bijzonder de afschaffing van den raad van state, het ontslag der vroegere ministers en zijne eigene verheffing. Het grenst aan wraanzin, dat men om deze door den Koning onderteekende beschikkingen zijn minister voor landverrader schold, en toch had dit plaats.

Even ongetijmd en belachelijk was eene andere beschuldiging. Christiaan VII had in het jaar 1771 aan zijne gemalin eens 10000 daalders, aan kolonel Folkenskiöld 2000 daalders, maar aan Struensee en Brandt elk 60000 daalders geschonken. Deze geschenken, ten bedrage van 132000 daalders, waren op de gewone wijze in de rekening van de civiele lijst des Konings geboekt.

De boosaardigheid der vijanden verzon echter de volgende geschiedenis: De Koning had aan de Koningin 10000, aan Brandt en Struensee elk 6000 daalders geschonken, in het geheel dus 22000 daal-

den dadelijk naar den resident om ZHEdG. er mede bekend te maken, die besloot de noodige maatregelen te nemen om de geheele bende in eens onschadelijk te maken. Alles werd stipt geheim gehouden, des Vrijdagmiddag werden er stiltejes een twintigtal geweren binnen gesmokkeld en 's avonds kwamen ongemerkt de soldaten. De heer Metzmacher werd ook dienzelfden avond gewaarschuwd, met verzoek zich kalm te houden.

Een aangename avond heeft genoemden heer echter niet doorgebracht.

Alle maatregelen waren goed genomen en hoewel de uitslag bevredigend mag genoemd worden, zou die nog schitterender geweest zijn zoo de heer de K., eipier der gewangenis alhier, die zich mede in hinderlaag had gelegd, niet te vroeg gevraagd had, nog voordat zij de poort bij den heer M. binnen waren. Een der ketjoes wilde toen de heer de K. aanvallen, maar viel onder het juiste schot van den bevelvoerende Sergeant, waarop allen op de vlucht gingen. De soldaten hadden slechts tijd nog een paar schoten te doen, waardoor er nog twee ketjoes gewond werden. De overigen namen de vlucht, maar reeds vijf er van zijn later gepakt.

De spion of muta-mata van den heer Schmidt moet zeer gevaarlijk gewond zijn. In plaats zich zooals afgesproken was, dadelijk te melden bij den aanvang van de ketjoepartij, is hij zich achter een stalling gaan verschuilen waar hij gevonden werd en in de meening met een der gevluichte ketjoes te doen te hebben, reeds een zwaar wonden had bekomen, voor dat hij zich bekend kon maken. Wij vernemen dat de man zorgvuldig in het hospitaal wordt verpleegd en er, met het oog op de taaiheid der inlanders bij wonden, nog kans bestaat hem in het leven te houden.

De slechte afloop van deze ketjoepartij zal hopen wij er bij die schavuiten eenigen schrik in gebracht hebben en allen die tot mislukking daarvan hebben mede gewerkt, verdienen den dank van Djokja's ingezetenen en van de Regeering. *Mat.*

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN.

De Indische Opmerker, No. 122.

Ingezonden Stukken. Boomborer.

Strooptochten op Nijverheidsgebied.

Indie en het ontwerp der Grondwets-Commissie;

Nederland; Doorschijnendheid van het water van het Genève-meer en het opsloppings-spectrum van het water; Een nieuw tuinbouw-werktuig; De aardbei der vier seizoenen; Latigue's elektrisch spoor met een rail; Elektrisch verlichte bespanning; Amerikaansche kanonnen: Anthropologie der Philippijnen; Arbeid en Natuur; Photographie in een lichtbal; Eigenaardige invreting van staal; Een nieuwe aardappel; Wolstof als mest-middel; De wijnen van Cyprus-Commodaria; Mastix; nieuwe Tunnelboring; Eenvoudig middel tegen congesties naar het hoofd; Wonderbaarlijke oogen der insekten.

Rietanalysen van C. Sn.

Verbeteringen bij de rietsuikerfabrikatie. *Vervolg.*

Ontwerp van een inrichting voor het drogen der suiker, door middel van verwarmde lucht.

De invloed der voeding op het bloeien der planten.

De heer Bruins over Insulinde.

Uit Theodor Hasehe's geschriften. De organische wereld.

Tien-jarige productiestaat.

MEN MELDT ONS dat het barkschip *Atilla*, gezagvoerder Cadelago, dat hier uit New-York was gearriveerd, Maandag de reede verlaten heeft zonder zich door het havenkantoor te laten uitklaren. Hoewel er van een der oorlog-

ders. Dit was Struensee niet genoeg geweest, hij had dus bij de mandaten voor zich en Brandt elk eene 0 gevoegd. Nu was het met het geschenk aan de Koningin mede 130000 daalders. Om de 22000 in dit getal te veranderen, had Struensee vooraan eene 1 gezet, de eerste 2 in eene 3 veranderd, en daar hij van de andere 2 niet eene 0 had kunnen maken, kolonel Falkenskiöld nog met 2000 daalders bedacht!

Het voornaamste bewijs voor dit vertelseltje was, dat het toch hoogst onwaarschijnlijk moest genoemd worden, dat de Koning op hetzelfde oogenblik, dat hij zijne gemalin 10000 daalders vereerde, aan twee zijner onderdanen zesmaal zooveel zou geschonken hebben.

Struensee verklaarde dit punt beslist en vertoord voor vals. Het zou ook eene dwaasheid zonder wedergade zijn geweest, dat de man, wien al de rijkskassen door een pennetrek des Konings ter beschikking stonden, zulk eene valsheid gepleegd had.

Alle overige bijzonderheden in de rekeningen, de onderteekening des Konings, de balans, de aantekeningen van den minister van financiën kwamen met Struensee's opgaven overeen, en welke waarde was toe te kennen aan het feit, dat door het Openbaar Ministerie werd in het midden gebracht, als zou de Koning zich niet herinneren, dat hij den beiden Graven 60000 daalders geschonken had, behoefde geene uiteenzetting na hetgeen ieder van den Koning wist.

Niettemin werd bij het vonnis juist deze zaak met

schepen twee losse schoten werden gelost om den gezagvoerder aan zijn verplichting te herinneren, heeft hij er zich niet om bekommerd; bij het 1e schot heesch hij alleen de vlag, maar van het 2e schot nam hij in het geheel geen notitie.

Het is niet voor de eerste maal dat vreemde schepen de reede verlaten, zonder de vastgestelde voorschriften op te volgen, zoodat het onzes inziens hoog tijd wordt, dat de naleving der bepalingen door andere middelen dan door het achterna zenden van een paar schoten met los kruut wordt verzekerd. Althans in Singapore en in de Britsch-Indische havens zou men tot andere krachtiger maatregelen zijn toevlucht nemen en geen vreemd schip zou het daar wagen om de bepalingen van het Gouvernement te overtreden, wel wetende dat het zulks niet ongestraft zou kunnen doen.

Jav. B.

GEMENGDE BERICHTEN.

DEZER DAGEN heeft men voor het eerst in Britsch Indië, en wel te Fort William een proef genomen met het bewaren van gras in kuilen onder den grond (ensilage). De proef gelukte goed. Het gras was na tien dagen met uitzondering van de bovenste laag, nog frisch en zoet en men hoopt op deze wijze de moeilijke vraag op te lossen, hoe men tijdens het drooge seizoen in Indië de beesten van het zoo noodige groene voeder kan voorzien.

Verspreide berichten.

Uit Nieuw Anjer seint men, dat daar drie Britsche oorlogschepen (rammen) zijn gepasseerd. — De bewoners van de Prinsenlaan te Batavia hebben overlast van een zekere dame met twee dochters, die in eelaan wonen en zich niet ontzien om nachtelijke bezoeken, meer speciaal van Chineezinnen te ontvangen. De dames zijn geroept door den Resident — Het Soerabaaisch Handelsblad zegt dat er te Mekka, om niet te spreken van andere plaatsen, drie groote grafmonumenten zijn, met enormgroote collectegrotten. Volgens een matige berekening wordt daar ieder jaar pl. m. vier miljoen gulden ingestort door de pelgrims, die de heilige stad bezoeken. Welk een heerlijk exploitatie-terrein zou dat wezen voor de ketjoes. — De Chineesche varkenslucht van Soerabaia hebben strike gemaakt, omdat zij de varkens moeten laten keuren en voor die keuring twintig centen per varken moeten betalen. Men eet nu te Soerabaia geen ikan babie. — De prijs voor de dienstvervangende in de wachthuisjes vroeger f 0,30 is aldaar met honderd percent opgeslagen. — Op dezelfde plaats lost een Chinees des nachts revolver-schoten. Dit alarmeerend gerucht hindert de burens. Men kan nooit weten waar de kogels terecht komen. — Een corpulente dame en een dito heer namen plaats in een pegin. De draagriem brak en de twee dikkers rolden over elkander op de straat. — Het Solowater loopt door de geul van Oedjong Pangka naar zee. Een groote troost voor hen die hier in waterperkaras gewikkeld zijn, dat zij thans weten waar hun water heen loopt.

Sprokkelbloemen.

Een goede overeenkomst is het schoonste van de wereld.

Men is beter met een goeden buur, dan met een verre vriend.

Leer uwe kinderen dat zij moeder zijn: rechtschapen maar mild, zachtmoedig maar standvastig, gestreng zonder wreedheid, kundig zonder laatdunkendheid.

De muziek is door onze voorouders niet ingevoerd, om de ooren te kittelen, maar om de overeenstemming der harten te bevorderen en de tweedracht te verwijderen.

de grootste wijdloopigheid in het licht gesteld en een bijzonder gewicht gehecht aan het sterke vermoeden van vervalsching dezer akte van schenking.

De akte van beschuldiging, de verdedigingsrede en de uitspraak zijn reeds in hetzelfde jaar, waarin het proces gevoerd is, in druk verschenen. De Duitsche vertaler zegt, waarschijnlijk volgens uit Kopenhagen ontvangen order, dat het geschiedde, om het haterlijke karakter van Struensee, de vermetele rol, door hem gespeeld, nader aan te toonen en in het licht te stellen, en tegelijk allen de oogen te openen, die buiten Denemarken uit louter onverstand Struensee beklagen, of misschien over het een en ander moeren. Wij twijfelen, of onzen vaderen destijds op de door die partijde schrijvers gewenschte wijze de oogen geopend zijn, ten minste is deze handelwijze reeds te dien tijde algemeen voor een gerechtelijken moord verklaard, en b. v. door de gezanten te Kopenhagen eenstemmig veroordeeld geworden.

Men kan ook inderdaad dit vonnis en deze akte van beschuldiging niet zonder ergernis lezen en het slechts niet met zich zelve eens worden, welk van beide documenten het zedelijk gevoel pijnlijker kwetst.

De akte van beschuldiging is in een schertsenden toon opgesteld en vloeit over van smaadredenen en ijdele geestigheden.

Wordt vervolgd.

Alles duurt maar zijn tijd.

Vroeg rijp, vroeg rot; vroeg wijs, vroeg zot.

Al leidt de waarheid in een graf,
Al wat haar drukt, dat moet er af.

Van buiten gezond, van binnen gewond!
(precies Papa Cats! zoo zijn er velen.)

Onnoodig oude koeien uit de sloot te halen, en onnoodig iemand te verbitteren, te kwetsen, te verdrieten, is slechts het werk van akelige, onmogelijke lieden.

Die de schoen past . . . . . enz.

Velen zullen in 't diepste hunner harten moeten erkennen: „dat 's raak, dat 's raak, voor mij!

Wie zonder vrouw leeft heeft geen zegen.
Men komt vreugd noch troost, noch hulpe tegen.

Esse non Vederi.

Telegrammen van de Loccmotief.

Uit Singapore, 1 Mei.

Vervolg der mailberichten, loopende tot 4 April.

De luitenant der infanterie de Munnick is naar Indië gedetacheerd.

De zeeofficier Ortt verlaat den zeedienst met pensioen.

Overleden Steuerwald, hoogleeraar te Delft.

De Transvaal-rede van ds. Kuyper wordt algemeen afgekeurd.

Het stoomschip Soerabaja is gisteren te Suez aangekomen.

Berichten uit Kairo van 18 April melden dat de Mahdi tweemaal verslagen en bijna geheel ingesloten is.

Het Fransche stoomschip Ville de Caen is vergaan bij den ingang der golf van Suez. De opvarenden zijn gered.

Officieel.

Tweejarig verlof verleend aan kapitein Bekking.

Benoemd tot dokmeester te Onrust, Fey.

De heer Groeneveldt, secretaris van de residentie Besoeki heeft, wegens ziekte, een tweejarig verlof naar Europa aangevraagd.

Tot assistent-resident van Tassik-Malaja is voorgedragen, de controleur Uljee.

Van Reuter, 2 Mei

's-Gravenhage 1 Mei. De Indische begroting zooals zij thans is voorgelegd, toont een tekort aan van f 2.250.000.

De minister van koloniën verhoogde de inkomsten aan de koffiecultuur verbonden en verminderde in het algemeen de uitgaven.

Hij stelde den aanleg voor van spoorwegen tusschen Djokjakarta en Tjilatjap en van Soerabaja naar den Oedjoeng. Verder een algemeene ontwikkeling der productieve hulpbronnen, de verbetering van irrigatie- en gemeenschapswegen.

Hiervoor zal geen nieuwe leening uitgeschreven worden.

De kosten moeten gedekt worden door een hervormd belastingstelsel, waarvan de opbrengst geschat wordt op f 6.500.000.

Uit Batavia, 2 Mei.

Officieel.

Bevorderd, tot tweeden postcommies, Smeets en Sesinklee;

tot tijdelijk tweeden postcommies, Pieloor.

Ingetrokken is het besluit waarbij vreemde Oosterlingen niet toegelaten worden tot inrichtingen van middelbaar onderwijs.

Het Atjeh-rapport tot 7 April deelt o. a. mede:

Toekoe Moeda Daoed en Toekoe Ibrahim hebben hun opwachting bij den Gouverneur-Generaal gemaakt.

Te Port Louis (Mauritius) wordt met ingang van 1 December 1884 een internationale koloniale tentoonstelling van suiker in verschillende soorten gehouden.

Uit Malang, 3 Mei.

Heden nacht is de regent van Malang overleden.

Uit Probolingo, 3 Mei.

De feesttrein van Soerabaja is hier heden te twaalf uur aangekomen.

De ontmoeting met den feesttrein, die uit Probolingo gestoomd was om hem in te halen, had te Banjeman plaats.

De gezamenlijke trein bestond uit veertig waggons.

Bij aankomst te Probolingo werden de feestvierenden verwelkomd door den Resident.

In optocht ging het toen naar de societeit, waar toespraken volgden met veel champagne.

Voor de betrekking van secretaris der residentie Krawang zijn voorgedragen wachtgelders van der Meer en Sieburg.

De controleur Kroesen heeft een éénjarig verlof naar Europa aangevraagd.

Gisteren is overleden de heer Steel, verificateur te Cheribon.

WISSELKOERS TE BATAVIA.

Nederl. bank. 6m dato	f 100 ¹ / ₂
id. factorij 6m id.	„ 100 ¹ / ₂
id. partic. 6m dato	„ 100
id. partic. 3m id.	„ 100 ¹ / ₂
Eng. bank.	„ 12.—
id. partic.	„ 11.92 ⁵ / ₁₆ à 11.95
Singapore bankzicht	„ 2.24
Hongkong id. id.	„ 2.24
Amoy id. id.	„ 2.26

Van Reuter, 3 Mei.

Londen, 2 Mei Alle mogendheden vereenigen zich met de voorgestelde conferentie (in zake Egypte.)

Frankrijk verzoekt dat de besprekingen zich niet uitsluitend tot den financieelen toestand zullen bepalen.

Officieel.

Tweejarig verlof verleend aan Groeneveldt, secretaris van Besoeki.

Benoemd tot secretaris van Besoeki, van der Meer.

Eervol ontslagen, op verzoek, Davelaar, predikant;

Ponse, luitenant-kolonel der artillerie.

Belast met de waarneming der betrekking van opzichter der tweede klasse bij den waterstaat, Luijks.

Overgeplaatst van Bodjonegoro naar Toeban, de ingenieur der derde klasse, Deval; de opzichter der derde klasse, de Wilde.

Uit Batavia, 5 Mei.

Officieel.

Eervol ontslagen, van Dobben, postcommies;

Hornung, commies op het residentiekantoor te Telokbetong.

Benoemd, tot commies op het residentiekantoor te Telok Betong Hamilton;

tot assistent-resident van Tassik Malaja, Uljee;

tot assistent-resident van Batang, Schneider;

tot derde substituut-griffier bij het Hoog-gerechtshof, mr. Bode;

tot regent van Joana Radhen Ario Tjondro-Adiningrat.

Gesteld ter beschikking van den

voorzitter van den landraad te Malang, de rechterlijke ambtenaar mr. van den Mey;

van den directeur van Justitie, de rechterlijke ambtenaar mr. Toxopeus.

Tweejarig verlof verleend aan luitenant kolonel Visser.

Uit Singapore, 4 Mei.

De Oriental bank corporation heeft haar betalingen gestaakt.

Uit Batavia, 5 Mei.

Tot mededirecteur van de Javaspoorwegmaatschappij is benoemd de heer Snethlage, ingenieur, thans met verlof in Europa.

Aangeslagen vendutiën.

Op Woensdag den 7 Mei in het tokolocaal van de firma Soesman & in de Heerenstraat alhier van commissie goederen.

Op Donderdag den 8 Mei ten huize van den Chinees Oei Oei Lee te Waroong Pelem van onuitgeloste pandgoederen afkomstig van het pandhuis te Tjojoedan.

Op Vrijdag den 9 Mei ten huize van den Heer F. G. E. Muller in de Achterstraat alhier van ZEds inboedel.

De Vendumeester
H. C. Fisser.

Advertentiën.

25JARIGE ECHTVEREENIGING

D. Bodde,

met

J. C. ten Brummeler.

Solo, 6 Mei 1884.

(118)

Openbare Verkoop,

op Woensdag 21 Mei 1884, des voormiddags ten tien ure, ten overstaan en in het lokaal van het Vendudepartement te Soerakarta, door de eerste hypotheekhoudster krachtens onherroepelijke volmacht,

van:

EEN ERF met daarop staande steenen gebouwen, gelegen in het Chineesche kamp te Soerakarta in Blokletter Y numero 239, staande ten name van Oei Hing Hwat, handelaar wonende te Semarang.

A. M. BOONEMMER qq.

Solo, 3 Mei 1884.

(117)

Verloren,

op den 28en April een Sigaren-kistje inhoudende een Portefeuille met familie-Portretten en verschillende papieren, enz. enz. voor den vinder van geen waarde.

Beleefd maar dringend wordt verzoekt het kistje, zoo 't gevonden wordt, te willen bezorgen bij den uitgever van dit blad, kunnen de desverkiezend beloofd worden. (116)

De Veloutine

is eene speciale POUDRE DE RIZ bereid uit Bismuth, bijgevolg van eenen heilzamen invloed, voor de huid. Zij houdt op het aanzicht en is onzichtbaar; zij geeft dus aan de huid eene natuurlijke frisheid.

CH. FAY

PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS

Men neme zich in acht voor namaak en vervalsching.
(Oordeel uitgesproken door het Tribunaal de la Seine den 8 mai 1875)

J. MORET & BROQUET

CONSTRUCTEURS BREVETES

Paris, 121, rue Oberkampf, Paris

Pompen voor alle doeleinden: Besproeiing, Brand, Overgieting van wijnen, Spirituallen, Olieën, enz.

4 Zilveren medailles op de Wereldtentoonstelling 1878

— Franco toezending van de catalogus

EXPEDITE NAAR ALLE LANDE

Vertegenwoordigd door H. M. van DORP

te HAARLEM.

Victoria Water, Natuurlijk Mineraalwater

uit de

Victoria Bron te Oberlahnstein a.d. Rijn.

Het beste der tot nu toe bekende Mineraalwateren, aanbevolen door vele medische autoriteiten.

Verkrijgbaar bij

SOESMAN & Co.

Semarang, Solo, Djodja;

en in alle Toko's.

(77)

SPAANSCH WIJNHANDEL

INDISCHE BODEGA

van Vogelpoel & Comp.

PASOEROEAN.

Specialiteiten in Spaansche en Portugeesche Wijnen.

Alle Wijnen direct geïmporteerd van

SPANJE en PORTUGAL

bekroond met

ZILVEREN MEDAILLES.

Witte en Roode Port . . . . . f 15.— per
Malaga, Muscatel en Vino Dulce, „ 13.50 „ 12 1/2 fl
Pale-, Gold- en Dry-Sherry „ 12.— „ 1 a cont.

AGENTEN:

- A. N. KOLMUS. . . . . Banjoewangie.
- LARSEN & Co. . . . . Probolingo.
- VAN MUIJDEN & Co. . . . . Soerabaja.
- KROON . . . . . Modjokerto.
- STECK . . . . . Malang.
- DENNINGER . . . . . Kediri.
- MANUËL . . . . . Madioen.
- THOOF & BUNING. . . . . Soeracarta.
- H. BUNING. . . . . Djoeacarta.
- E. t' SAS. . . . . Samarang.
- LE CLERCQ . . . . . Toeban.
- SMEENK . . . . . Cheribon. (107)

BECKER & Co. SOERABAIJA.

WERKTUIGKUNDIGEN.

Handelaren in machinerieën en fabrieksbenodigdheden.

HEBBERN IN VOORRAAD:

Een groote partij L, T, L en Balktjzer in alle afmetingen.

Staaft en plaatijzer van alle dikten, waarbij van 6'x2'x1/16" en 1/8"

Staaft en plaatkoper en Koperdraad.

Groote—sorteering—Moerbouten en Klinknagels.

Koperen Kranen en Stoomafsluiters.

India rubber van af 1/16" tot en met 1" dik.

Gaspipen met hulpstukken tot en met 4"

Geklonken pijpen tot 12" diameter geperst op 10 Atmosferen.

Prima kwaliteit Engelsche drijfriemen, enkel en dubbel.

Hand, Centrifugaal, Stoompompen en Brandspuiten.

Snijgereedschap voor gas en Withworthdraad.

Alle soorten Verfwaren.

Boor en Ponsmachines, Draaien en Schaafbanken.

Stoommachines met ketels op een fundatieplaat.

Kiezelsuur compositie, de beste bekleding tegen warmte-uitstraling.

Dinas Cristall, een nieuw soort vuurklei. Van welke laatste artikelen zij eenige agenten voor Java zijn.

Verder alle artikelen, benodigd voor landelijke ondernemingen.

Hunne zaak op grooten omzet gebaseerd zijnde, hebben zij hunne prijzen zeer billijk en beneden concurrentie gesteld.

Gaarne belasten zij zich met toezicht houden op aanmaak van Machinerieën en reparaties daarvan, en nemen bestellingen aan op diverse werktuigen.

(90)

J. van Gorkom & Co.

Apothekers Djokjakarta.

Ontvangen VERSCH E GROENTENZADEN

ERFURT, TEGEN REMISE VAN / 16.—

PER BLIK à 32 SOORTEN.

(113)

Geen ASTHMA meer
noch BORSTBEKLEMMING
noch HOEST
DOOR AANWENDING VAN HET
anti-asthmatisch poeder
VAN DR. CLERY
Voor geheel JAVA: bij WANNÉE
& Van AALST, te Samarang.

GELD-LOTERIJ

TE BATAVIA,
ten behoeve van

De Gymnastiekschool te Soerakarta
en

De Vereeniging tot voorbereidend on-
derricht aan kinderen van Minver-
mogenenden in Nederlandsch Indië.

f 300.000.— 320 prijzen.

Een prijs f 100.000.—

1 prijs van	f 20.000.—
1 « «	« 10.000.—
2 prijzen « f 5.000.—	« 10.000.—
5 « « « 1.000.—	« 5.000.—
10 « « « 500.—	« 5.000.—
100 « « « 100.—	« 10.000.—
200 « « « 50.—	« 10.000.—

320 prijzen f 170.000.—

LOTEN zijn tegen f 10.— CONTANT verkrijgbaar.

te Amboina bij de heeren A. T. Bouman & Co.

« Banda « den heer C. J. Blankert.

« Bandjarnasin « « J. A. Jansen.

« Bandung « « C. G. Heiligers.

« Batavia « de N I Escompto Maatschappij.

« « « den heer H. J. Meertens.

« « « « G. Gehrung.

« « « « F. H. Kroon.

« « « de heeren H. M. van Dorp & Co.

« « « « Ernst & Co.

« « « « Bruining & Co.

« « « « Ogilvie & Co.

« « « « Visser & Co.

« « « « Dunlop & Co.

« « « den heer Lea Po Seng.

« « « « Thio Tjeng Soey.

« Bengkalis « « L. van Hutten.

« Benkoelen « « C. A. Aeckerlin.

« Boeileng « « Nierinckx.

« Buitenzorg « « Th. Jansz.

« Cheribon « « J. J. H. Smeenk.

« « « « A. J. Wolvckamp.

« « « « J. van Holst Pellekaan.

« Djember Bezoekie « « Brocx.

« Djocjacarta « « J. J. de Graaff.

« « « « H. Buning.

« « « « Wed. Kocken.

« « « de heeren Soesman & Co.

« Indramajoe « den heer J. Revis.

« « « « Chs. Pino.

« Kediri « « F. Stoltenhoff.

« Kota-Radja « « A. W. Kneefel.

« Laboean (Deli) « « J. F. H. van Hemert.

« Macassar « « W. Eekhout.

« Madioen « « P. E. Andresen.

« Magelang « « P. Koppenol.

« Medan « « W. F. H. Leyting.

« Menado « de heeren de Bordes & Co.

« Padang « « Waldeck & Co.

« Pad.-Pandjang « « J. W. Alting Siberg.

« Palembang « « G. H. Ruhaak.

« Pasoeroean « « H. G. Klunder.

« « « « D. P. Erdbrink.

« Pattie « « A. M. Varveisser.

« Pecalongan « « A. W. I. Bochart.

« « « « S. N. Marx.

« « « de heeren Hana Mullemeister & Co.

« Poerworedjo « den heer M. F. Smets.

« Probolingjo « « C. G. van Slidrecht.

« « « « R. S. Thal Larsen.

« Riouw « « C. van Zijp.

« Rembang « « P. L. van Bodegorn.

« Salatiga « « Th. B. van Soest.

« Samarang « de heeren G. C. T. van Dorp & Co.

« « « « Ravenswaay & Co.

« « « « Arnold & Co.

« « « « Soesman & Co.

« « « « Grivel & Co.

« « « den heer A. Bisschop.

« Soerabaia « « Chs. Kocken.

« « « « Y. Clignett.

« « « de heeren Geb. Gimberg en Co.

« « « « Van Mulden & Co.

« « « « Thieme & Co.

« Soerakarta « « Soesman & Co.

« « « « Thooft & Buning.

« « « « Vogel van der Heide & Co.

« « « den heer L. Baier.

« Tanagerang « « L. A. M. Leman.

« Tjiandjoer « « Jhr. R. Holzschuher von Harrlach.

« Tegal « « K. Hovens Greve Wzn.

« Ternate « « C. W. R. van Renesé van Duijnboode.

« Tjilatjap « « I. I. A. Uitenhage de Mist.

« Wonosobo « « D. J. van Ophuijzen.

De trekking geschiedt ten overstaan van den Notaris H. J. MEERTENS te Batavia als bij aanplakbiljet is bekend gemaakt.

De Commissie ad hoc.

Mr. N. P. VAN DEN BERG.

E. DOUWES DEKKER.

Amsterdamsche Apotheek.
Soerakarta.

Bayrum. Alcoholisch wasch-
water.

(101) MACHIELSE.

Steeds voorhanden:

POSTTARIEVEN.

TELEGRAAF-TARIEVEN voor 3 kringen be-
rekend tot 200 woorden.

TARIEVEN voor KOELIELOONEN buiten
de lijn.

(6) THOOFT & BUNING.

THOOFT & BUNING — Soerakarta.

leveren op aanvraag dadelijk

Schijfschietregisters en Afstandsbe-
palingen, afzonderlijk gebonden.

Gedrukte Aanteekeningboekjes.

Naamlijsten.

Kleedinglijsten.

Strafboeken.

Menageboeken met sterkte Register.

Proces-Verbaal. Getuigen Verhooren.

Beklaagden Verhooren.

Venduverantwoordingen, enz. enz. (4)

Verkrijgbaar bij

THOOFT & BUNING.

N. P. VAN DER STOK,

oud-officier van gezondheid bij het O.-I. leger

HANDLEIDING

VOOR

NIET-GENEESKUNDIGEN

IN

Nederlandsch-Indië.

Met 7 uitslaande platen.

Ten gebruike op plaatsen waar zich

geen geneesheer bevindt, voor

Ambtenaren, op patrouilles.

enz. enz. (21)

Prijs f 5.— franco per post f 5,50.

Uit de hand te koop.

Een steenen huis met groot erf, gelegen te
Djebbes.

Informaties bij den heer

(19) A. MACHIELSE.

Attentie!

CROTONS KWEEKERIJ

in soorten

verkrijgbaar tegen billijke prijzen

bij

E. t' SAS.

(108) Semarang.

AAN DE ZIEKEN !!

Sedert 30 jaren, zijn een
groot aantal personen, zoowel in
Frankrijk als in vele andere landen
gezezen, of wel zij hebben hunne
gezondheid behouden door het gere-
gelde gebruik der Bloedafleidende
Pillen van CAUVIN, van de Faculteit
te Parijs. Dit geneesmiddel is eene
zachte en aangename purgatie;
gemakkelijk intemenemen, stellig-
werkend en zeer goedkoop.

Overal te koop en te PARIS
147, Faubourg St-Denis

MAAGZIEKTEN

Moeijelijke Spijsvertering, Maag-ontsteking, Maag- en buikpijn

WORDEN SNEL GEZEZEN DOOR HET

ELIXIR TROUETTE-PERRET

à la PAPAÏNE

(Plantaardig, de spijsvertering bevorderend middel)

Generaal Depot: 163 & 165, Rue St-Antoine, PARIS

en in Indië in alle Apotheken verkrijgbaar.

PAPETERIE COOPERATIVE D'ANGOULEME (France)

L. J. D. L. & Co.

MARQUE DE FABRIQUE

HORS-CONCOURS A L'EXPOSITION UNIVERSELLE

DE 1878,

ALS DEEL UITMAKENDE VAN DE JURIJ

DIPLOMA GELIJK STAANDE met de GOUDEN

MEDAILLE wegens hunne bemoeiingen

ter verbetering van de positie van hunne werklieden.

WERKELIJK KAPITAAL: 4,500,000 FRANCS

PAPIERSOORTEN VAN TIEN FABRIEKEN

LAROCHE-JOUBERT & Co.

Door de geheele wereld bekend voor

hun briefpapier velin, vergé, quadrillé,

batonné, enz. Papiers à l'Etoile (ster-

papier), Enveloppen, Visitekaartjes,

Registers, Copieboeken, Schoolschrift-

boeken, met of zonder lijnen, papier

voor drukwerk, carton, Bristol en ivoor-

papier, papier fil éru (1e qualiteit), pe-

lurepapier en demi-pelure papier gegomd

of ongegomd (uiterst fijn), parkement

papier. Oorspronkelijk Ster's mill paper,

Cigaretten-papier (le sincère, le camelin)

en andere merken.

Bestellingen te richten direkt naar

ANGOULEME (France) met cheque op Europa of aan

E. ELSBACH, 8, rue Milton, PARIS.

EEN CARNET MET MONSTERS BEVINDT ZICH BIJ

de Heeren Wannée & Co, te DIJON.

Nederl. Indische Levensverzekering

EN

Lijfrente Maatschappij

TE BATAVIA.

Inlichtingen omtrent verzekeringen b. v. Kapitaal bij overlijden, Immer-trekkende verze-
kering;— ook omtrent die volgens het onlangs aangenomen VERLAAGD tarief voor WEE-
ZENFONDS, worden gaarne verstrekt door

den Agent te Soerakarta

J. H. VAN OMMEREN.

(17)

BUB'S STOOKOVEN.

Ondergeteekenden, eenige agenten voor geheel Java van Bub's stookoven, hebben ten
einde aan de vele aanvragen te kunnen voldoen, en allen suikerfabrikanten gelegenheid
te geven om de oven in toepassing te brengen, 100,000 vuurvaste steenen per steamer
ontboden, die zij tot de meest concurrerende prijzen leveren.

VAN DER LINDE & TEVES.

SAMARANG.

(18)

Atelier d'Industrie.

C. DE LIJN.

Handel in HOUT en BOUWMATERIALEN

SMEDERIJ, KOPERGIETERIJ, WAGEN-

MAKERIJ en TIMMERMANSWINKEL-

Bestellingen op bovengenoemd werk,

alsmede op: (29)

Indigo Installatiën.

worden met den meesten spoed, tegen billijke
prijzen en met accuratesse geëffectueerd.

DEUREN en RAMEN, houten en ijzeren

KAPPEN voor WOONHUIZEN, FABRIEKEN

en LOODSEN, worden solide en net afgewerkt,

geleverd en opgesteld.

Het bouwen van WOONHUIZEN en FA-

BRIEKEN, wordt op zeer billijke condities

aangenomen en uitgevoerd.

GELDLOTERIJ

te BATAVIA

ten behoeve van

de Gymnastiekschool te Soerakarta

en

de Vereeniging tot voorbereidend on-

derricht aan kinderen van Minver-

mogenenden in Nederlandsch-Indië.

LOTEN

à f 10.— contant.

à » 10.25 » franco en

aangeteekend per post,

te bekomen bij

THOOFT & BUNING.

(84)

Handels- en Commissiehuis.

B. W. VAN HOGEZAND.

Voorstraat—Solo

(35)

Steeds beleefdelijk aanbevolen.

Amsterdamsche Apotheek

SOERAKARTA.

Eenig depôt voor Soerakarta van

Kaapsche Wijnen.

(25) A. MACHIELSE.

Verkrijgbaar

bij

THOOFT & BUNING.

Avonturen

van

Baron von Münchhausen

(in het Javaansch)

Prijs f 5.— franco per post f 5,50.

(82)

Verkrijgbaar

BIJ

Thooft & Buning — Soerakarta.

PAPIEREN IN DIVERSE SOORTEN.

ENVELOPPEN.

KANTOORBENODIGDHEDEN.

INKTEN, IN ZEER VELE SOORTEN.

PRACHTALBUMS.

DIVERSE SPELLEN, enz. enz. (5)

Amsterdamsche Apotheek.

Ontvangen:

Keatings Cough Lozenges.

Middel tegen de hoest.

(105) MACHIELSE.

Amsterdamsche Apotheek.

Soerakarta.

Ontvangen: Eucalypsinthe. Koorts-

werend liqueur, tevens eene zeer aan-